

Nr 717

Av herr **Christenson** i Malmö, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 110, angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1956/57 m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 110/1956 föreslås i avsnitt 3, Försvarets musikorganisation, från och med nästa budgetår indragning av vissa militärmusikkårer. Frågan om militärmusikkårens organisation och utbildning har varit föremål för åtskilliga utredningar. Man har i dessa yttranden framhållit militärmusikens dubbla uppgift, dels att tillgodose militärväsendets behov av musik och dels att medverka till det civila musiklivets förkovran. Denna dubbla framtidsuppgift för militärmusikkåren inom svenskt musikliv har inte allsidigt beaktats i propositionen. För det allmänna musiklivet anses emellertid militärmusikernas individuella insatser ha stor betydelse. Sålunda kan konstateras att militärmusiker ofta tjänstgör som musiklektörer inom skolor och inom det frivilliga bildningsarbetet samt som ledare av amatörorkestrar.

Departementschefens beräkningar att indragningen av 17 militärmusikkårer kommer att medföra en minskning av nuvarande årliga kostnader på ca 200 000 kr. förefaller problematisk. Hänsyn måste nämligen tagas bl. a. till att reseutgifter och dagtraktamenten kommer att betydligt överstiga vad 1955 års militärmusikutredning beräknar.

Överbefälhavaren har bl. a. föreslagit en mindre reducering av antalet musikkårer, och härigenom skulle det civila musikintresset kunna tillgodoses i vanlig utsträckning. Kostnaderna skulle då kunna fördelas mellan fjärde och åttonde huvudtitlarna.

Vad det gäller frågan om musikpersonalens anställningsform har 1955 års militärmusikutredning diskuterat huruvida övergång från militär till civilmilitär anställningsform lämpligen bör ske. I ett särskilt uttalande har experterna Hallin, Karén och Svensson förordat en för försvaret gemensam musikorganisation med personalen sammanförd i en personalkår och hela organisationen underställd en myndighet inom försvaret.

De här berörda frågorna har inte närmare undersökts, och innan riksdagen fattar definitivt beslut om indragning av de i propositionen berörda militärmusikkåren torde förnyad utredning böra göras, så att de berörda organisatoriska problemen och anslagsfördelningen blir närmare klarlagda.

Enligt förslaget skulle sålunda bland annat ske en begränsning av musikkårer i Skåne, så att endast två musikkårer, förlagda till I 6 och I 7, skulle

betjäna norra respektive södra skåneområdet. Härigenom skulle sålunda Malmö, rikets tredje stad, förlora den militärmusikkår staden på nytt erhållit genom att Kungl. Skånska luftvärnskåren, Lv 4, förlades dit.

Ur civil synpunkt kan åberopas, att musikkåren vid Lv 4 alltsedan den sattes upp år 1943 utgjort en glädjekälla för staden med omnejd. År efter år har den kommit att betyda alltmera för musiklivet. Sålunda har Stiftelsen Malmö konserthus och Malmö stadsteater säsong efter säsong kunnat bjuda på mycket krävande program endast tack vare det fruktbara samarbetet med Lv 4:s musikkår. Båda dessa musikinstitutioner dras med stora ekonomiska svårigheter, och om musiker för de stora musikaliska uppgifterna skulle engageras från annan ort, möjligen från Köpenhamn, skulle kostnaderna överstiga möjligheternas ram. Därmed skulle, eftersom i synnerhet Stadsteatern blivit en hela södra Sveriges angelägenhet, stora befolkningsgrupper ha gått miste om denna betydelsefulla kulturella verksamhet. Den betydelse, som Lv 4:s musikkår haft för musiklivet i Malmö och inte minst i Lund, är av oskattbar betydelse. Musikkåren tas flitigt i anspråk i de båda städerna för olika ändamål, även i pedagogiskt syfte. Med tanke på att Malmö är en betydelsefull inkörspport från kontinenten med därav följande representativa förpliktelser anser jag, att Lv 4:s musikkår bör bibehållas som militärmusikkår.

Skåne, som ju är ett av landets folktätaste områden och därmed också tar emot ett stort antal värnpliktiga till de olika regementen och kårer, som finns i landskapet, skulle, om propositionen vinner bifall, bli till stor del berövad möjligheterna till den festivitas, avkoppling och trivsel, som militärmusiken i alla tider inneburit för de värnpliktiga. Med tanke på de föreslagna två musikkåren, som kommer att få en mer än fördubblad tjänst, och med hänsyn tagen till den tid dessa musikkårer måste använda för transporter mellan de olika förband de avses att betjäna, lär det inte kunna bli så ofta, som militärmusiken kan komma att ge de värnpliktiga den stimulans och avkoppling i förläggningarna, som avses.

De militära skäl som åberopas kan utan kostnadsökning och väl så bra tillgodoses, om musikkåren blir förlagd i Malmö. Värnpliktskontingenterna vid de aktuella förbanden I 7 och Lv 4 står i relation till varandra, så att minst hälften av den kontingent, som inkallas vid I 7, gör sin tjänstgöring på Revingehed. Därigenom blir värnpliktskontingenten i Ystad inte större än vid Lv 4 och behovet av militärmusik lika stort på Lv 4 som på I 7. Det största behovet av militärmusik synes föreligga vid förläggningen på Revingehed. Eftersom Malmö ligger närmare Revingehed än Ystad bör sålunda resekostnaderna bli lägre med Malmö som förläggningssort, och det militära musikbehovet kan sålunda på ett billigare sätt tillgodoses från Malmö.

Därest det skulle anses mindre lämpligt att bibehålla musikkåren både vid Lv 4, I 6 och I 7 anser jag, att flera skäl talar för att musikkåren vid Lv 4 i första hand bibehålles.

Ur personalvårdande synpunkt och inte minst med hänsyn till de personliga förhållandena för musikkårens medlemmar bör Malmö vara att föredra. Det framgår också av försvarsministerns egna synpunkter att allra största hänsyn skall tas till vederbörandes önskemål. I fråga om utbildningsmöjligheterna för musikkårens medlemmar kan ingen bestrida att Malmö är att föredra framför Ystad.

Vad det civila musiklivet och musikkårens medlemmar beträffar kan behovet i Malmö och Lund genom malmökårens bibehållande lättare tillgodoses, och orkesterföreningen i Ystad, en SOR-orkester med fyra konserter per år, kan också mycket väl få medverkan av militärmusiker från Malmö. Därigenom skulle inte Ystads orkesterförening förlora i kvalitet utan snarare tvärtom.

Det svenska musiklivet befinner sig i en utvecklingsprocess, där musiken håller på att bli en kulturtillgång för allt bredare folklager. En reducering av de militära musikkårerna är ett ingrepp också på det civila musiklivets område i negativ riktning. Ett beslut från riksdagens sida att eliminera 1942 års riksdagsbeslut beträffande den militära musikorganisationen skulle därför väcka irritation och olust i vida kretsar.

Med hänvisning till det ovan anförda får jag således yrka,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 110 ville

dels i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t under beaktande av i motionen framförda synpunkter måtte till 1957 års riksdag framlägga ett närmare utarbetat förslag angående riktlinjer för försvarets musikorganisation,

dels i avvaktan härpå bifalla de i propositionen framlagda förslagen beträffande befordrings- och lönevillkoren samt anslagsäskande rörande Engångsanskaffning av musikinstrument för budgetåret 1956/57.

För den händelse ovanstående yrkande inte skulle vinna riksdagens bifall, hemställes i andra hand att riksdagen avslår proposition nr 110, i vad den avser avskaffande av militärmusikkåren vid Kungl. Skånska luftvärnskåren i Malmö.

Stockholm den 6 april 1956

Carl Christenson